

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/13/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121402167
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6121402167.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Ľubomíra Šablu a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, vo veci starostlivosti súdu o maloletú H. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa rodičov matky O.. art. S. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXXX/XX, XXX XX N. N., právne zastúpenej JUDr. Ondrejom Zacharom, advokátom so sídlom Horná 65/A, 974 01 Banská Bystrica a otca L.. W. D., A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, XXX XX N. N., za účasti prokurátora, o úpravu styku s maloletou, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/82/2021-482 zo dňa 25. novembra 2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v II. výroku o zamietnutí návrhu otca na zmenu styku s maloletou, v III. výroku o úprave styku otca s maloletou, v IV. výroku o povinnosti matky zabezpečiť prítomnosť maloletej pri styku a v závislom XI. výroku o zmene rozsudku m e n í tak, že:

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou H. D., nar. XX.XX.XXXX každý párný kalendárny týždeň v roku vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárný kalendárny týždeň v roku v sobotu od 09.00 hod. do 18.00 hod.

Otec je oprávnený maloletú v určené dni a hodiny prevziať v mieste bydliska matky pred jej bytom a je povinný maloletú matke v určené dni a hodiny odovzdať v mieste bydliska matky pred jej bytom.

Týmto dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 7P/173/2018-48 zo dňa 27.09.2018 vo výroku o úprave styku otca s maloletou.

II. Matka maloletej j e p o v i n n á informovať otca maloletej o zdravotnej starostlivosti maloletej, o školských výsledkoch maloletej a o všetkých dôležitých skutočnostiach týkajúcich sa maloletej vždy v posledný deň v mesiaci elektronicky.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie vo veci starostlivosti o maloletú rozhodol tak, že návrh matky na zákaz styku otca s maloletou zamietol (I. výrok); návrh otca na zmenu styku s maloletou zamietol (II. výrok); rozhodol, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou H. D., nar. XX.XX.XXXX každý párný týždeň v roku v stredu od 14.30 hod. do 16.00 hod. na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica (III. výrok); matke uložil povinnosť v stanovený deň a hodinu zabezpečiť prítomnosť maloletej na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica (IV. výrok); matke uložil povinnosť maloletú na styk s otcom pripraviť a styk otcovi s maloletou umožniť (V. výrok); návrh prokurátora na nariadenie dohľadu zamietol (VI. výrok);

znalcovi z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých priznal znalečné v sume 981,24 Eur (VII. výrok); upravil účtáreň Okresného súdu Banská Bystrica, aby znalcovi vyplatila na trovy znaleckého dokazovania sumu 481,24 € z rozpočtových prostriedkov súdu, a to na účet vedený v A. N., L.: Z XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX (VIII. výrok); matke uložil povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania v sume 240,62 € pripojeným príkazom na úhradu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (IX. výrok); otcovi uložil povinnosť zaplatiť štátu náhradu trov konania v sume 240,62 € pripojeným príkazom na úhradu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (X. výrok); vyslovil, že týmto zároveň dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Rožňava sp. zn. 7P/173/2018-48 zo dňa 27.09.2018 vo výroku o úprave styku otca s maloletou (XI. výrok); doplniacim rozsudkom zo dňa 24.01.2023 priznal súd prvej inštancie štátu náhradu trov konania vo výške 481,24 €.

1.1 Podľa dôvodov rozhodnutia sa matka návrhom zo dňa 02.06.2021 domáhala zmeny úpravy styku otca s maloletou, zmeneným návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 29.06.2022 žiadala zákaz styku otca s maloletou a to z dôvodov, že v domácnosti otca došlo k incidentu medzi otcom a maloletou, kedy otec maloletú fyzicky napadol, maloletá začala odmietaa chodiť k otcovi, komunikovať s ním, mala z neho strach a bola traumatizovaná. Okrem toho matka podala na otca trestné oznámenie z podozrenia zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby. Súd prvej inštancie na návrh matky nariadil neodkladné opatrenie zo dňa 26.07.2021, ktorým dočasne zakázal styk otca s maloletou. Otec vyššie uvedené tvrdenia matky popieral, čo však mal súd prvej inštancie vyvrátené vyjadreniami maloletej v rámci trestného konania ako aj pred kolíznym opatrovníkom, ktorá opakovane uvádzala fyzické inzultácie zo strany otca. Toto konštatovala aj znalkyňa ustanovená v konaní. Zo znaleckého dokazovania (znalecký posudok č. 22/2022 vyhotovený znalkyňou A.. R. O. PhD.) ďalej vyplynulo, že maloletá má okrem odmietavého prístupu k otcovi aj narušený emocionálny vzťah k nemu z dôvodu, že otec nepomáha maloletej vytvárať o sebe prijateľný obraz, je direktívny, málo empatický, ale zároveň má aj skrytú túžbu po prijatí a túžbu po prejavení otcovskej náklonnosti. Súd prvej inštancie poukázal na to, že hoci nariadeným neodkladným opatrením na návrh matky dočasne zakázal styk otca s maloletou, podľa znaleckého posudku je žiadúce, aby otec mohol obnoviť stretávanie sa s maloletou a zrušenie zákazu styku môže byť adekvátnou možnosťou ako prispieť k vytváraniu emocionálneho vzťahu maloletej a otca, avšak je potrebné, aby sa vytváral tento vzťah postupne. V zmysle znaleckého posudku má maloletá primeranú schopnosť sociálnej adaptácie, intelektový potenciál, jej osobnosť je vo vývine a aktuálne vystupujú do popredia symptómy emočnej frustrácie. Súd prvej inštancie po zohľadnení výsledkov trestného konania, priestupkového konania, posúdení vzťahu maloletej a otca, dôvodov odmietavého postoja maloletej k otcovi, odborného posúdenia osobnosti maloletej a nepreukázania strachu maloletej z otca, nemal splnené podmienky pre tak závažný zásah do výkonu rodičovských práv otca akým je zákaz styku, a preto návrh matky zamietol. Pokiaľ právny zástupca matky návrh na zákaz styku odôvodňoval 1/ vybranou časťou znaleckého posudku, 2/ psychologickým vyšetrením A.. C., 3/ trestným konaním a 4/ vyjadrenou vôľou maloletej pred opatrovníkom, súd prvej inštancie mal za to, že je potrebné posúdiť znalecký posudok komplexne. Psychologické vyšetrenie maloletej A.. C. bolo aktuálne po incidente medzi otcom a maloletou dňa 28.12.2020, otec v rámci trestného, resp. priestupkového konania nebol uznaný za vinného a rovnako len samotný odmietavý postoj maloletého dieťaťa nie je dôvodom pre zákaz styku otca s maloletou. Súd prvej inštancie dal do pozornosti aj záver zo znaleckého dokazovania nariadeného v tomto konaní, z ktorého vyplynula zo strany maloletej skrytá túžba po prijatí otcom, ktorá môže byť naplnená len v prípade, že styk otca s maloletou nebude zakázaný, ale naopak, bude sa realizovať.

1.2 Otec v podaní zo dňa 13.08.2021 žiadal návrh matky na zákaz styku zamietnuť a zároveň rozšíriť jeho styk s maloletou. Vzhľadom na výsledky dokazovania však súd prvej inštancie dospel k záveru, že uvedené by bolo v rozpore so záujmami maloletej s poukazom na doterajší autokratický výchovný postoj otca, potrebu ponechania maloletej pod intenzívnym dozorom sociálnej kurately a potrebu terapeutického usmernenia otca pri prístupe a výchovnom pôsobení na maloletú. Otec poukázal na jedno stretnutie s psychológom z Referátu poradensko-psychologických služieb a svoje štúdium pedagogického minima, kde má psychológiu detí od narodenia do postpubertálneho veku, čo súd prvej inštancie nepovažoval za dostatočné na obnovenie pocitu istoty a bezpečia maloletej u otca, ich emocionálnej väzby a na zmenu prístupu otca k maloletej. Súd prvej inštancie v záujme zachovania kontaktu otca s maloletou, zabezpečenia kontroly pri výchovnom prístupe a vplyve otca na maloletú zmenil doteraz upravený styk otca s maloletou na každý páry týždeň v roku v stredu od 14.30 hod. do 16.00 hod. na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce sociálnych vecí a rodiny (ďalej aj "ÚPSVaR") Banská Bystrica. Uvedeným bude podľa súdu prvej inštancie zabezpečená ochrana maloletej pred doteraz nevhodným prístupom otca k maloletej bez rešpektovania jej osobnosti, ale zároveň sa poskytne odborné poradenstvo otcovi pri nadviazaní vzťahu, citovej väzby s maloletou

a pri získaní si jej dôvery. Súd prvej inštancie pri určovaní dňa a hodín asistovaného styku otca s maloletou zohľadnil režim maloletej, pracovnú dobu rodičov a režim fungovania Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Banská Bystrica. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní nezobral do úvahy vôľu maloletej vyjadrenú pred opatrovníkom, že nechce mať striktne upravený styk s otcom súdnym rozhodnutím, pretože vo veku 12 rokov ešte nevie posúdiť všetky dôsledky svojej prejavenej vôle, a tiež z dôvodu, že v tomto veku ešte potrebuje mať stanovený režim styku s otcom. Na záver dodal, že dôvodom pre úpravu styku maloletej s otcom bola aj dôvodná obava, že bez súdneho rozhodnutia by k styku otca s maloletou nedošlo, pretože matka tak ako to prezentovala vo svojom vyjadrení, by to ponechávala čisto na maloletej, bez jej dostatočnej motivácie.

1.3 Pokiaľ prokurátor navrhol nariadiť dohľad z dôvodov, že rodičia nemajú rovnaké výchovné prístupy a nevedia sa na nich zhodnúť, súd prvej inštancie uviedol, že tieto nespĺňajú hmotnoprávne podmienky pre nariadenie dohľadu, a preto návrh prokurátora na nariadenie dohľadu nad maloletou ako nedôvodný zamietol.

1.4 Súd prvej inštancie zamietol tiež návrh právneho zástupcu matky na doplnenie dokazovania výsluchom znalkyne a maloletej a to z dôvodu nehospodárnosti. Znalecký posudok bol právnomu zástupcovi matky riadne doručený a tento nenamietal. Znalkyňa jednoznačne vyjadrila svoje závery, a preto nebolo potrebné, aby ich zopakovala pred súdom. Vzhľadom k tomu, že maloletá sa pred znalcom a pred opatrovníkom vyjadrila, pre rozhodnutie súdu prvej inštancie nebol potrebný jej ďalší výsluch.

1.5 Záverom súd prvej inštancie rozhodol o trovách znaleckého dokazovania.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec maloletej s odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) Civilného sporového poriadku (ďalej aj "C. s. p.") a podľa § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj "C. m. p.") obmedzujúc ho na výroky II., III. a IV. rozsudku súdu prvej inštancie. Navrhoval zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, rozšíriť styk otca s maloletou a uložiť matke povinnosť informovať otca o dôležitých skutočnostiach vo vzťahu k maloletej.

2.1 Otec namietal, že jeho rozsah styku s maloletou je významne obmedzený, ide len o 36 hodín ročne, navyše na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Banská Bystrica. Poukázal na to, že má vytvorené vhodné prostredie pre výchovu maloletej a je spôsobilý zabezpečiť maloletej výchovné potreby a citové zázemie. Voči maloletej nikdy nepoužil násilie a počas konania nebolo preukázané, že by sa k maloletej správal takým spôsobom, ktorého dôsledkom by mal byť zákaz styku alebo významné obmedzenie styku s maloletou a uvedené nevyplývalo ani zo znaleckého dokazovania. Súd prvej inštancie nezobral do úvahy zrejmú snahu otca zdokonaliť sa vo výchove tým, že otec absolvoval stretnutie s psychológom z Referátu poradensko-psychologických služieb a zároveň študuje pedagogické minimum, kde má psychológii detí od narodenia do postpubertálneho veku.

2.2 Otec poukázal na to, že po údajnom incidente maloletá stále k otcovi chodila, počas jarných prázdnin bola u neho o dva dni dlhšie na jej žiadosť a telefonovala s otcom viac ako 40 krát. K zhoršeniu vzťahu maloletej s otcom nedošlo. Ak by sa uvedené incidenty stali tak ako ich opísala matka, maloletá by styk s otcom odmietala hneď, nie až po 5 mesiacoch.

2.3 Vzťah otca s maloletou bol v priebehu rokov opakovane skúmaný a vždy bol vyhodnocovaný ako veľmi dobrý. Na podporu otec poukázal na správu zo sociálneho zisťovania ÚPSVaR Banská Bystrica zo dňa 28.11.2011, správu z centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie zo dňa 07.01.2014, stanovisko LO O. Banská Bystrica k rodine p. D. zo dňa 06.08.2021 a znalecký posudok znalca O. T. D. č. 51/2015.

2.4 Dlhodobé prerušenie akéhokoľvek kontaktu otca s maloletou viedlo k oslabeniu vzťahov a citových väzieb maloletej k otcovi a silnejšej inklinácii k matke, čo vyplýva z výpovede maloletej i zo znaleckého posudku č. 22/2022 A. O., ktorá odporúča obnovenie vzťahu maloletej a otca. Rozsah styku otca s maloletou, ako ho upravil súd prvej inštancie neumožní nadviazanie vzťahu maloletej a otca. Už samotné miesto realizácie styku bude u maloletej vyvolávať negatívnu emóciu a otec nemá možnosť realizovať s maloletou akúkoľvek činnosť, na ktorú sa bude maloletá tešiť. Ani časový interval 2 týždňov neumožní kontinuálne zlepšovanie kvality vzťahu maloletej a otca. Rozsah a forma styku zároveň neumožňuje maloletej žiadny kontakt s jej rodinou z otcovej strany a s ohľadom na správanie matky nemožno predpokladať, že táto bude nápomocná v obnovení vzťahu maloletej a otca a udržiavaní vzťahu maloletej a rodiny z otcovej strany.

2.5 Otec poukázal na to, že bez akéhokoľvek kontaktu maloletej s otcom sa ich vzťah zhoršuje a chladne. Súd prvej inštancie opomenul vyhodnotiť možné nerovnocenné vnímanie rodičov maloletou, na ktoré poukázali aj znalkyne Dr. N. a Dr. N.. Rozhodnutím súdu prvej inštancie nie je umožnené v primeranom čase obnovenie vzťahu otca s maloletou. Pokiaľ súd prvej inštancie poukázal na možnosť rozšírenia styku, časový rámec prehodnotenia rozšírenia nestanovil, čo môže byť aj obdobie niekoľkých rokov.

3. Prokurátor vo vyjadrení k odvolaniu zo dňa 16.02.2023 uviedol, že skutočnosti uvádzané v odvolaní nemajú za následok zmenu právneho názoru Okresnej prokuratúry Banská Bystrica, a preto naďalej zotrúva na svojom predchádzajúcom vyjadrení a považuje rozsudok súdu prvej inštancie za zákonný a správny.

4. Kolízny opatrovník odporučil vo vyjadrení k odvolaniu zo dňa 20.02.2023 rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť a ponechať prebiehanie styku tak ako ho určil súd prvej inštancie a to s poukazom na závery znaleckého dokazovania, vyjadrenia maloletej a narušený vzťah otca s maloletou.

5. Matka vo vyjadrení k odvolaniu zo dňa 28.02.2023 poukázala na to, že zákaz styku, o ktorý žiadala bol opodstatnený vzhľadom na vyjadrenie maloletej o skutočnostiach, ktoré prežívala v domácnosti otca. Otec porušil neodkladné opatrenie a objavoval sa pri škole a bydlisku maloletej a matky. Maloletú sa snažil ovplyvniť ponúkaním peňazí a nepravdivými tvrdeniami na rodinu matky. Maloletá sa opakovane vyjadrila, že nechce navštevovať domácnosť otca a jeho družky. Aj v znaleckom posudku bolo jasne uvedené, aby otec navštívil odborníka, pracoval na sebe samom a pri jeho stretávaní s maloletou boli pod dohľadom psychológa, ktorý prípadne zakročí a bude hájiť práva dieťaťa. Otec absolútne nerešpektuje názor maloletej a jej rozhodnutia. Otec dal maloletej niekoľko rán po tvári, čo sa snaží poprieť. Na SMS správy matky ohľadom informácií o maloletej otec nereagoval a aj napriek nariadenému neodkladnému opatreniu matka umožnila otcovi tieto informácie. Okrem toho má otec prístup do školského systému a kontakt na pediatričku, pokiaľ sa chce o maloletej informovať. Na záver zhrnula, že sa prikláňa k napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie, keďže je potrebné, aby bol pri stretávaní sa otca s maloletou dohľad, čo je na prospech maloletej a naopak otcove nároky na stretávanie sa s maloletou nie sú želaním dieťaťa.

6. Súd prvej inštancie nariadil uznesením zo dňa 28.03.2023 neodkladné opatrenie, ktorým vzhľadom na návrh otca maloletej zrušil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/82/2021-107 zo dňa 26.07.2021, pričom dospel k záveru, že sa podstatne zmenili okolnosti, z ktorých pri rozhodovaní pôvodne vychádzal a to najmä s poukazom na záznam o odložení veci v priestupkovom konaní. Potreba zrušenia zákazu styku vyplynula súdu prvej inštancie aj zo znaleckého posudku, v zmysle ktorého je z dlhodobého hľadiska pre maloletú obnovenie stretávania sa s otcom žiadúce. Nakoľko však maloletá otca stále odmieta, nemožno od maloletej pre jej postoj požadovať, aby realizovala styk s otcom v zmysle poslednej úpravy, a preto súd prvej inštancie umožnil otcovi stretávať sa s maloletou každý párný týždeň v roku v stredu od 14.30 hod. do 16.00 hod. na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Banská Bystrica a matke zároveň uložil povinnosť zabezpečiť prítomnosť maloletej a pripraviť ju na styk s otcom a styk otcovi s maloletou umožniť.

7. Oznámením zo dňa 05.04.2023 Krajská prokuratúra v Banskej Bystrici oznámila, že preberá vstup do konania.

8. Na výzvu odvolacieho súdu zaslal ÚPSVaR Banská Bystrica dňa 12.06.2023 správu z poradensko-psychologického procesu, v ktorej uviedol, že styk otca s maloletou sa realizuje od 19.04.2023. Do dňa podania správy sa realizoval 3 krát, pričom 1 krát bola maloletá chorá a matka ospravedlnila jej účasť telefonicky. S náhradným termínom matka nesúhlasila. Maloletá chodí na stretnutia v sprievode matky, raz ju sprevádzala stará mama. Na prvé stretnutie doniesol otec fotoalbum, ktorý vyrobil a spoločne s maloletou si prezerali fotky a spomínali na spoločné zážitky. Otec o maloletú na spoločných stretnutiach prejavuje záujem, maloletá odpovedá stručne, niekedy sa aj ona otca na niečo opýta. Správanie maloletej je uzavreté, niekedy neverbálne prejaví záujem voči otcovi. Uvedené správanie je adekvátne vzhľadom na dlhšie odcudzenie sa a nestretávanie sa s otcom. Na záver dodal, že nevníma ako nápomocné umelo vytvorené prostredie v podmienkach Referátu poradensko-psychologických služieb.

8.1 Dňa 19.06.2023 matka maloletej osobne podala na odvolacom súde Vyjadrenie k správe z poradensko-psychologického procesu. Uviedla, že ona aj maloletá stanovené sedenia u psychologičky dodržiavajú, pričom otec vždy mešká. Maloletá sa zo sedení pýta skôr a neprejavuje záujem, nakoľko podľa jej vyjadrení rozpráva iba otec. Situácia dieťaťa sa nerieši. Keď bola maloletá chorá matka ju ospravedlnila a reakcia maloletej na to, či má záujem o náhradný termín bola, že nemá záujem. Matka očakávala po komunikácii s psychologičkou, že sa bude venovať viac maloletej ako otcovi. Maloletá nemá voči otcovi dôveru, nakoľko ním bola v minulosti traumatizovaná. Maloletá sa na sedeniach necíti

dobre, pričom matka psychologičku informovala aj jej ukázala vyjadrenia znalca, ktoré absolvovala s maloletou v Piešťanoch. Otec by mal prehodnotiť svoje správanie, vyhľadať odborníka, pracovať sám na sebe a netlačiť na dieťa. K svojmu vyjadreniu priložila aj ručne napísané vyjadrenie maloletej. Maloletá v ňom uvádza, že stretávanie sa s otcom považuje za zbytočné a bez významu. Uviedla, že otec ju nechápe a myslí si, že násilie je riešením. Má pocit, že otec jej zničil život. Na sedení s psychologičkou nemala šancu povedať ako sa cíti, pretože otec stále hovoril alebo ukazoval fotoalbum. Uviedla, že k otcovi ísť nechce, nemá ho rada, ani nikdy mať nebude. Svoj život považuje bez neho za lepší. Poukázala aj na viaceré udalosti u otca, kedy otec pred ňou jedol sladké, alebo aj nezdravé jedlá, ale ona nemohla. Jeho čas s ňou bol stále o diéte, športe a škole. Na záver uviedla, že urobí čokoľvek, aby tam už nikdy v živote nešla.

9. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní otca podľa § 34 C. s. p. zohľadniac, že podľa § 65 C. m. p. nie je viazaný rozsahom odvolania a podľa § 66 C. m. p. ani odvolacími dôvodmi, preskúmal postup súdu prvej inštancie a odvolaním otca napadnutý rozsudok a dospel k názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 C. s. p. v časti o zamietnutí návrhu otca na zmenu styku s maloletou (II. výrok), o úprave styku otca s maloletou (III. výrok), o povinnosti matky zabezpečiť prítomnosť maloletej pri styku (IV. výrok) a v závislom výroku o zmene rozsudku (XI. výrok) podľa § 388 C. s. p. zmeniť z dôvodu, že nie sú podmienky na potvrdenie ani zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie.

10. Odvolanie otca považuje odvolací súd za čiastočne dôvodné. Odvolací súd poukazuje na to, že rodičovské práva a povinnosti patria od narodenia dieťaťa do jeho plnoletosti obom rodičom, ktorí si sú pri ich výkone zásadne rovnoprávni. Súčasťou výkonu rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého dieťaťa. Do pojmu výchova dieťaťa možno zahrnúť právo mať dieťa pri sebe, zabezpečovať jeho osobnú starostlivosť, resp. udržiavať s ním pravidelný styk. Pokiaľ je dieťa zverené do výlučnej osobnej starostlivosti jedného rodiča, upraví súd styk dieťaťa s rodičom, ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti. Právu styku rodiča s dieťaťom korešponduje právo dieťaťa poznať svojich rodičov, právo na ich výchovu a starostlivosť, právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi, ako aj právo dieťaťa na zachovanie jeho totožnosti a rodinných záväzkov. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a na schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých ide predovšetkým o záujem maloletých detí v zmysle čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa a výsledok konania by mal zodpovedať najlepšiemu záujmu maloletých detí. „V prípade, keď súdy rozhodujú o úprave styku rodičov s dieťaťom, je nutné vychádzať z toho, že právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Rozhodnutím súdu by tomuto dieťaťu malo byť umožnené stykať sa s oboma rodičmi v takej miere, aby bol postulát rovnakej rodičovskej starostlivosti čo najviac naplnený. Takéto usporiadanie vzťahov je spravidla vždy v najlepšom záujme dieťaťa, pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou nejakého iného, dostatočne silného legitímneho záujmu, pričom konkrétne skutočnosti, o ktoré sa tento záujem opiera, musia byť v danom konaní preukázané“ (Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 421/2019-24 zo dňa 22.10.2019). Je v záujme maloletých detí, aby mali zabezpečený pravidelný osobný kontakt s oboma rodičmi, súd však musí brať do úvahy špecifiká každého jedného prípadu a z týchto skutočností vyabstrahovať, čo je v ich najlepšom záujme. V uznesení Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 422/2016 zo dňa 07. 07. 2016 ústavný súd zdôraznil, že v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ale aj judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vo všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa detí musia byť rozhodujúcim hľadiskom ich najlepšie záujmy. Tento záujem sa podľa ESĽP skladá z dvoch zložiek. Na jednej strane vyžaduje udržiavanie väzieb dieťaťa s jeho rodinou okrem prípadov, keď sa konkrétna rodina preukáže ako nevhodná, z čoho vyplýva, že rodinné väzby môžu byť pretrhnuté iba vo veľmi výnimočných prípadoch a musí byť vykonané všetko v záujme zachovania osobných vzťahov a ak je to vhodné, v záujme obnovy rodiny. Na druhej strane je podľa rozhodnutia ústavného súdu v záujme dieťaťa, aby bola jeho výchova zabezpečená v stabilnom prostredí a rodičom nemôže byť podľa článku 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd umožnené uplatňovať opatrenia, ktoré by mohli poškodiť zdravie alebo vývoj dieťaťa. Označený článok dohovoru vyžaduje zo strany orgánov verejnej moci rozhodovanie zachovávajúce rovnováhu medzi záujmami dieťaťa a záujmami rodičov, osobitná

pozornosť v tomto procese však musí byť venovaná najlepšiemu záujmu dieťaťa, ktorý v závislosti na jeho povahe a význame môže prevážiť nad záujmami rodičov.

11. Podľa zisteného skutočného stavu veci pochádza maloletá z partnerského vzťahu otca a matky, pričom v predmetnom konaní sa upravuje styk otca k maloletej. Maloletá je zverená do osobnej starostlivosti matky a s tou žije v spoločnej domácnosti. Neodkladným opatrením nariadeným v priebehu konania súd prvej inštancie dočasne zakázal styk otca s maloletou a vo veci samej rozhodol tak, že styk otca s maloletou upravil každý páry týždeň v stredu na 1,5 hodiny od 14.30 hod. do 16.00 hod. na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Banská Bystrica. Od rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej uplynulo už viac ako 6 mesiacov, pričom v marci 2023 nariadil súd prvej inštancie neodkladné opatrenie, ktorým zrušil uznesenie o zákaze styku otca s maloletou a upravil styk otca s maloletou dočasne tak, že tento je oprávnený stretávať sa s maloletou každý páry týždeň v stredu na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Banská Bystrica na 1,5 hodiny, t.j. totožne ako v napadnutom rozsudku. Odvolací súd si z dôvodu uplynutia času a už realizovanému styku, resp. obnovovaniu vzťahu otca s maloletou, vyžiadal správu od kolízneho opatrovníka o tom ako prebieha styk otca s maloletou v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia. Z uvedenej správy vyplýva, že styk otca s maloletou sa začal postupne realizovať. Je zrejmé, že maloletá sa začína otcovi postupne otvárať, keď podľa správy spolu s otcom spomínajú na spoločné zážitky, a hoci doposiaľ odpovedá na otázky stručne, niekedy už aj ona sama iniciuje rozhovor a otca sa na niečo opýta, resp. neverbálne prejaví záujem alebo otvorenosť voči otcovi. Kolízny opatrovník v predmetnej správe tiež uviedol, že umelo vytvorené prostredie v podmienkach Referátu poradensko-psychologických služieb nevníma ako nápomocné k obnovovaniu narušeného vzťahu maloletej s otcom.

12. Odvolací súd sa stotožňuje s potrebou realizácie styku otca s maloletou ako uviedol súd prvej inštancie, ktorý návrh matky na zákaz styku otca s maloletou zamietol, zároveň však považuje za potrebné upraviť stretávanie sa otca s maloletou v širšom rozsahu ako ho určil súd prvej inštancie. Úpravu styku otca s maloletou, ktorý je v zmysle rozsudku súdu prvej inštancie oprávnený stykať sa s maloletou na 1,5 hodiny každý páry týždeň na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Banská Bystrica nepovažuje odvolací súd za dostačujúcu. Je v záujme maloletého dieťaťa rozvíjanie styku s otcom, čo odporučila aj znalkyňa v znaleckom posudku č. 22/2022, ktorá uviedla, že je žiaduce obnovenie stretávania otca s maloletou, pretože negatívny vzťah maloletej s otcom zostane maloletou vnímaný tak ako ho má doteraz zažitý, čo môže mať dopad na jej vzťahy v adolescencii a dospelosti. Odvolací súd súhlasí s argumentáciou otca, že časový rozsah 3 hodiny mesačne, t. j. 36 hodín ročne nie je postačujúci k obnoveniu jeho narušeného vzťahu s maloletou, a ešte aj keď tento sa má realizovať na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Banská Bystrica. Odvolací súd je toho názoru, že pre opätovný rozvoj vzťahov medzi otcom a maloletou je žiaduce, aby pomaly a postupne dochádzalo k rozširovaniu styku otca s maloletou, čo je v najlepšom záujme maloletej, konkrétne v záujme na opätovnom vytvorení väzby medzi maloletou a otcom. Zo súdneho spisu vyplýva, že vzájomný vzťah medzi nimi je v súčasnosti narušený a to vzhľadom na postoj maloletej, ktorá sa odmieta stretávať otcom a chodiť k nemu do domácnosti a preferuje prítomnosť matky. Ako však možno vidieť zo správy kolízneho opatrovníka z 12.06.2023, postupne dochádza k zlepšovaniu ich vzájomného vzťahu, na ktorý bude podľa názoru odvolacieho súdu postupné rozširovanie styku medzi nimi vplývať kladne. Aj zo znaleckého dokazovania je zrejmé, že väzba medzi maloletou a otcom nie je úplne pretrhnutá, keď znalkyňa poukázala na to, že u maloletej je prítomná túžba po pozitívne emocionálnom vzťahu s otcom. V konaní tiež nebolo preukázané, že by došlo k týraniu blízkej a zverenej osoby (maloletej) zo strany otca ako tvrdila matka maloletej, keď vec bola Okresným riaditeľstvom Policajného zboru v Banskej Bystrici, odborom kriminálnej polície postúpená Okresnému úradu Banská Bystrica na prejednanie priestupku z dôvodu, že výsledky vyšetrovania nepreukázali, že sa jedná o trestný čin. Okresný úrad Banská Bystrica vec následne odložil bez toho, aby začal konanie, nakoľko nebolo odôvodnené ani začatie konania o priestupku. S poukazom na uvedené odvolací súd dospel k záveru o potrebné zmeny rozsahu styku a to tak, aby styk otca s maloletou prebiehal aj mimo prostredia Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Banská Bystrica, ktoré nie je prirodzeným prostredím pre otca a maloletú a pre vytváranie väzby medzi nimi. Okrem toho aj v znaleckom posudku č. 22/2022 znalkyňa uviedla, že je potrebné vytvárať pre maloletú nové zážitky, ktoré môže otec s maloletou realizovať len práve mimo prostredia ÚPSVaR Banská Bystrica, pričom dozor nad otcom podľa názoru odvolacieho súdu nie je potrebný, a to s poukazom na vyššie uvedené závery v trestnom a priestupkovom konaní. Miesto styku odvolací súd neurčil preto, aby si ho podľa vlastnej úvahy a nálady určili otec a dcéra a uvedenou zmenou miesta styku sa vytvorí aj priestor na rozvoj súrodeneckých vzťahov medzi maloletou H. a maloletou

U., ktorá pochádza z otcovho ďalšieho partnerského vzťahu. Doteraz sa realizovalo stretávanie otca s maloletou pod dohľadom 3. osoby, pričom kolízny opatrovník v správe nezvýraznil žiadne eventuálne konflikty medzi otcom a maloletou, naopak možno vidieť v ich vzťahoch mierne zlepšenie. Preto sa odvolací súd nestotožnil ani s vyjadrením kolízneho opatrovníka k odvolaniu otca a ani s vyjadrením prokurátora k odvolaniu otca, keď tieto boli podané ešte pred realizáciou styku otca s maloletou v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia. Okrem toho určité odťažité správanie maloletej je pochopiteľné vzhľadom na nariadené neodkladné opatrenie o zákaze styku, keď styk otca s maloletou neprebíhal viac ako rok a pol.

12.1 Na vyššie uvedenom závere odvolacieho súdu nič nemení ani vyjadrenie matky zo dňa 19.06.2023, pričom čo sa týka vlastnoručného vyjadrenia maloletej priloženého k vyjadreniu matky, odvolací súd uvádza, že aj otec, ktorý má rovnocenné rodičovské práva ako matka, musí mať dosah na výchovu maloletej, pričom maloletá vo veku 13 rokov ešte nevie posúdiť všetky následky takto prejaveneho rozhodnutia, neuvádza pri tom, že by sa otca bála, má skôr pocit, že ju otec nechápe a nestotožňuje sa ani s výchovnými metódami otca, čo však nie je v tomto veku ničím výnimočným, a práve aj k odstráneniu týchto konfliktov má dopomôcť rozšírenie ich vzájomnému styku. Z vyjadrenia maloletej je zrejme negatívne naladenie voči otcovi, resp. ochladnutie citovej väzby k nemu, ktoré však ako uviedol odvolací súd už v predchádzajúcom bode, vyplýva najmä z dlhodobého nerealizovania styku otca s maloletou a ich vzájomný vzťah je potrebné pomaly obnoviť.

12.2 Narušený vzťah otca s maloletou je však potrebné budovať postupne, preto odvolací súd upravil styk otca s maloletou bez prespávania maloletej v domácnosti otca, nakoľko maloletá si musí na otca a jeho prítomnosť opätovne navyknuť, pretože ako vyplynulo z poslednej správy kolízneho opatrovníka, správanie maloletej voči otcovi je uzavreté a to s poukazom na dlhšie odcudzenie a nestretávanie sa s otcom. Odvolací súd pokladá za prínosné pre vzťah otca s maloletou, že tento môžu budovať spoločne stráveným časom a voľnočasovými aktivitami počas dňa, ako napríklad chodenie na výlety, do prírody, do kina, resp. za inou kultúrou, aby si postupne budovali spoločné zážitky. Odvolací súd považuje za potrebné rozšíriť takto styk aj z dôvodu, že ani zo správania matky nie je vidieť snahu motivovať dieťa k styku s otcom, keď na dotaz otca ohľadom náhradného termínu u kolízneho opatrovníka, z dôvodu, že maloletá bola chorá, matka toto odmietla a s nahradením styku nesúhlasila. Zároveň otec, hoci u neho vidno snahu obnoviť vzťah s maloletou, musí tiež zväžiť svoje správanie a výchovné metódy, keď vidí, že tieto dieťaťu nerobia dobre a dostali ho až do takého stavu, že začalo odmieťať kontakt s otcom.

12.3 Odvolací súd zohľadnil navrhované dni styku v zmysle odvolania otca, a preto upravil styk otca s maloletou tak, že otec bude oprávnený stýkať sa s maloletou každý párny kalendárny týždeň v roku vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. a každý nepárny kalendárny týždeň v roku v sobotu od 09.00 hod. do 18.00 hod. Otec tak strávi s maloletou vo štvrtok tri hodiny a v sobotu spolu deväť hodín, kedy si bude vedieť s maloletou urobiť dlhší program a realizovať aktivity, ktoré môžu napomôcť utuženiu a obnoveniu väzieb medzi otcom a maloletou. V prípade, že dôjde k postupnému obnoveniu vzťahu otca s maloletou, môže sa otec opätovne domáhať širšieho rozšírenia styku, prípadne možno už takéto rozhodnutie ani nebude potrebné a styk medzi otcom a maloletou sa bude realizovať prirodzene.

13. V odvolacom konaní žiadal otec uložiť matke informačnú povinnosť o všetkých dôležitých okolnostiach vo vzťahu k maloletej týkajúcich sa zdravia maloletej, vrátane každej návštevy pediatra alebo odborného lekára a odborného stavu maloletej, školských výletov, výchovných a pedagogických opatrení, akciách, predstaveniach maloletej ako aj prípadných konzultáciách v škole či v iných inštitúciách, plánovaných dlhodobějších pobytov mimo mesta bydliska maloletej tak, aby mal otec informáciu o tom, kde sa maloletá nachádza a ako dlho bude odcestovaná, na akej adrese sa bude zdržiavať a kontakt, na ktorom bude zastihnuteľná. Návrh otca o uložení informačnej povinnosti matke o maloletej nebol predmetom konania na súd prvej inštancie, a preto predstavuje zmenu (rozšírenie) návrhu na začatie konania, ktorá je v zmysle § 64 C. m. p. v odvolacom konaní prípustná a v prípade konaní, ktoré môžu začať aj bez návrhu o jej pripustení nemusí súd rozhodovať. Nakoľko rodič, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti má právo na informovanie sa o maloletom dieťati, odvolací súd považoval uvedený návrh otca za dôvodný a uložil matke povinnosť informovať otca o zdravotnej starostlivosti maloletej, o školských výsledkoch maloletej a o všetkých dôležitých skutočnostiach týkajúcich sa maloletej vždy v posledný deň v mesiaci elektronicky. Nevychádzal pritom z otcom požadovaného rozsahu informačnej povinnosti, nakoľko takto uloženú informačnú povinnosť matke o maloletej považoval odvolací súd za dostačujúcu.

14. Keďže o trovách konania podľa Civilného mimosporového poriadku medzi účastníkmi rozhoduje súd len na návrh (§ 57 C. m. p.) a návrh na priznanie nároku na náhradu trov odvolacieho konania žiaden z účastníkov nepodal, rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje výrok o trovách odvolacieho konania.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 C.s.p. (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu alebo rozhodnutia o návrat maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní (§ 370 ods. 1 a 2 C.m.p.), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 C.m.p.); súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.); výkon dobrovoľne nesplnenej povinnosti uloženej neodkladným opatrením nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 ods. 3 C.m.p.); ak po nariadení výkonu rozhodnutia povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.).